

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาสภาพและแนวทางบริหารจัดการตามโครงสร้างชี้ทของโรงเรียนเรียนร่วม สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นของโรงเรียน ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ต่อไปนี้ คือ

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. กรอบแนวคิด เครื่องมือที่ในการศึกษา
3. กระบวนการดำเนินงาน/การรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้เลือกกลุ่มประชากรโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย และโรงเรียนธรรมราชศึกษา ปีการศึกษา 2551 เพื่อทำการศึกษาโดยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) คือ เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้เรียนร่วมกับนักเรียนเรียนร่วม ครูผู้สอนกลุ่มสาระที่ได้สอนนักเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ประชากรประกอบด้วย

	ประชากร
ผู้บริหารสถานศึกษา	2 คน
หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ	2 คน
ครูแนะแนว	2 คน
ครูเสริมวิชาการ	2 คน
รวม	8 คน

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย

	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น	—	—
ในโรงเรียนเรียนร่วม	19 คน	2 คน
ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วม	19 คน	2 คน

ครูผู้สอน	147 คน	31 คน
นักเรียนทั่วไปในโรงเรียนเรียนร่วม	2,851 คน	128 คน
รวม	3,036 คน	163 คน

กรอบแนวคิดและเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แนวทาง และเครื่องมือในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้วิธีการดำเนินการในรูปแบบของการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสังเกตสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วม และการใช้แบบสอบถาม โดยใช้โครงสร้างชีทเป็นกรอบในการศึกษา ซึ่งแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตและแบบสอบถามนั้นมีการให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา คือ โครงสร้างชีท

กระบวนการดำเนินงาน/การรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินงาน ผู้ศึกษาได้ดำเนินงานตามขั้นตอนเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา สภาพและแนวทางบริหารจัดการตามโครงสร้างชีท สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการในการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโรงเรียนเรียนร่วม ในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้าง SEAT เพื่อกำหนดประเด็นในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหาที่กำหนด
2. สร้างแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ครูแนะแนว ครูเสริมวิชาการ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นในโรงเรียนเรียนร่วม และผู้ปกครองนักเรียนที่เรียนร่วม ที่จะใช้เก็บข้อมูลตามกรอบการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างชีท ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ ด้านนักเรียน(Students) ด้านสภาพแวดล้อม (Environment) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (Activities) และด้านเครื่องมือ (Tools)
3. สร้างแบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน และนักเรียนทั่วไปในโรงเรียนเรียนร่วม ที่จะใช้เก็บข้อมูลตามกรอบการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างชีททั้ง 4 ด้าน
4. สร้างแบบสังเกตสภาพแวดล้อมตามโครงสร้างชีท เพื่อใช้เก็บข้อมูลตามโครงสร้างชีท
5. นำเครื่องมือฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง รับข้อเสนอแนะและดำเนินการปรับปรุงแก้ไข
6. นำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อรับข้อเสนอแนะและดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

- แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร ได้ปรับเป็นเรื่องนโยบายการบริหารจัดการเรียนร่วมตาม
โครงสร้างชี้ท ผู้ศึกษาได้ปรับแบบสัมภาษณ์จาก สภาพและแนวทางบริหารจัดการตามโครงสร้างชี้ท
เป็นนโยบายการบริหารจัดการตาม โครงสร้างชี้ท

- แบบสังเกต ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข

- แบบสอบถาม ไม่มีการปรับปรุงแก้ไข

7. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบ
อิสระได้พิจารณาและให้ความเห็นชอบ เพื่อตรวจสอบความเรียบร้อยและความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

8. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บ
รวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสังเกตสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนตามโครงสร้างชี้ท ซึ่งดำเนินการสังเกต
ทั้งหมด 8 ครั้ง (ดังตารางที่ 1) ในแต่ละครั้งมีประเด็นที่สังเกตดังนี้ ครั้งที่ 1 ด้านนักเรียน (Students)
ทั้งนักเรียนทั่วไป และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น ครั้งที่ 2 ด้านสภาพแวดล้อม
(Environment) ทั้งด้านกายภาพ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ครั้งที่ 3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
(Activities) ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และครั้งที่ 4 ด้านเครื่องมือ (Tools) ซึ่งแบ่งเป็นสื่อ
สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา โดยมีขั้นตอน ดังตารางการศึกษา
และเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

ตาราง 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนตาม
โครงสร้างชีวิต

ครั้งที่	หัวข้อ	กิจกรรม	สถานที่
1 วันที่ 28 กรกฎาคม 2551	ด้านนักเรียน (S : Students)	สังเกตการให้ความช่วยเหลือของ นักเรียนทั่วไป ที่มีต่อนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางการเห็นด้านวิชาการ และ ด้านการดำรงชีวิต /ทักษะการเรียนรู้และ การดำรงชีวิตของนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางการเห็น เก็บข้อมูลโดยการ จดบันทึกการสังเกต และถ่ายภาพนิ่ง	โรงเรียนยุพราช วิทยาลัย
2 วันที่ 29 กรกฎาคม 2551	ด้านนักเรียน (S : Students)	สังเกตการให้ความช่วยเหลือของ นักเรียนทั่วไป ที่มีต่อนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางการเห็นด้านวิชาการ และ ด้านการดำรงชีวิต /ทักษะการเรียนรู้และ การดำรงชีวิตของนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางการเห็น เก็บข้อมูลโดยการ จดบันทึกการสังเกต และถ่ายภาพนิ่ง	โรงเรียนธรรมราช ศึกษา
3 วันที่ 30 กรกฎาคม 2551	ด้านสภาพแวดล้อม (E : Environment)	สังเกตการจัดสภาพแวดล้อมภายนอก อาคาร สภาพแวดล้อมภายในอาคาร และ บุคคลที่เกี่ยวข้อง เก็บข้อมูลโดย การจดบันทึกการสังเกต และถ่าย ภาพนิ่ง	โรงเรียนยุพราช วิทยาลัย
4 วันที่ 31 กรกฎาคม 2551	ด้านสภาพแวดล้อม (E : Environment)	สังเกตการจัดสภาพแวดล้อมภายนอก อาคาร สภาพแวดล้อมภายในอาคาร และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เก็บข้อมูลโดย การจดบันทึกการสังเกต และถ่าย ภาพนิ่ง	โรงเรียนธรรมราช ศึกษา

ตาราง 1 (ต่อ)

ครั้งที่	หัวข้อ	กิจกรรม	สถานที่
5 วันที่ 1 สิงหาคม 2551	ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน (A : Activities)	สังเกตสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน เก็บข้อมูลโดยการจดบันทึก การสังเกต และถ่ายภาพนิ่ง	โรงเรียนยุพราช ศึกษา
6 วันที่ 5 สิงหาคม 2551	ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน (A : Activities)	สังเกตสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน เก็บข้อมูลโดยการจดบันทึก การสังเกต และถ่ายภาพนิ่ง	โรงเรียนธรรมราช ศึกษา
7 วันที่ 6 สิงหาคม 2551	ด้านเครื่องมือ (T : Tools)	สังเกตด้านเครื่องมือ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เก็บข้อมูลโดยการจดบันทึกการสังเกต และถ่ายภาพนิ่ง	โรงเรียนยุพราช ศึกษา
8 วันที่ 7 สิงหาคม 2551	ด้านเครื่องมือ (T : Tools)	สังเกตด้านเครื่องมือ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เก็บข้อมูลโดยการจดบันทึกการสังเกต และถ่ายภาพนิ่ง	โรงเรียนธรรมราช ศึกษา

2. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้สอบถามครูผู้สอน จำนวน 31 ชุด และแบบสอบถามนักเรียนทั่วไปในโรงเรียนเรียนร่วม จำนวน 128 ชุด ระหว่างวันที่ 25 กรกฎาคม 2551 ถึงวันที่ 19 กันยายน 2551

3. การสัมภาษณ์นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นตามโครงสร้างซีท ซึ่งดำเนินการสัมภาษณ์ 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 สัมภาษณ์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 คน
ครั้งที่ 2 สัมภาษณ์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน

ตาราง 2 การสัมภาษณ์นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น ตามโครงสร้างชี้ท

วัน/เดือน/ปี	เวลา	กิจกรรม	สถานที่
18 สิงหาคม 2551	18.00 น. – 19.30 น.	สัมภาษณ์นักเรียนเรียนร่วมชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยุพราช วิทยาลัย จำนวน 1 คน	โรงเรียนสอนคน ตาบอดภาคเหนือ ใน พระบรมราชานุอุปถัมภ์ จังหวัดเชียงใหม่
19 สิงหาคม 2551	18.00 น. – 19.30 น.	สัมภาษณ์นักเรียนเรียนร่วมชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนธรรมราช ศึกษา จำนวน 1 คน	โรงเรียนสอนคน ตาบอดภาคเหนือใน พระบรมราชานุอุปถัมภ์ จังหวัดเชียงใหม่

4. การสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมตามโครงสร้างชี้ท จำนวน 2 คน

ตาราง 3 การสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมตามโครงสร้างชี้ท

วัน/เดือน/ปี	เวลา	กิจกรรม	สถานที่
8 ตุลาคม 2551	18.00 น. – 19.30 น.	สัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน ธรรมราชศึกษา จำนวน 1 คน	โรงเรียนสอนคน ตาบอดภาคเหนือ ใน พระบรมราชานุอุปถัมภ์ จังหวัดเชียงใหม่
8 ตุลาคม 2551	14.00 น. – 15.30 น.	สัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยุพราช วิทยาลัย จำนวน 1 คน	โรงเรียนสอนคน ตาบอดภาคเหนือใน พระบรมราชานุอุปถัมภ์ จังหวัดเชียงใหม่

5. การสัมภาษณ์ครูแนะแนวตามโครงสร้างชี้ท ซึ่งดำเนินการสัมภาษณ์ 2 ครั้ง ครั้งที่ 1
สัมภาษณ์ครูแนะแนวโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ครั้งที่ 2 สัมภาษณ์ครูแนะแนวโรงเรียนธรรมราชศึกษา

ตาราง 4 การสัมภาษณ์ครูแนะแนว ตามโครงสร้างชี้ท

วัน/เดือน/ปี	เวลา	กิจกรรม	สถานที่
25 สิงหาคม	11.00 น. –	สัมภาษณ์ครูแนะแนวตามโครงสร้าง	โรงเรียนยุพราช
2551	12.00 น.	ชี้ท	วิทยาลัย
28 สิงหาคม	13.00 น. –	สัมภาษณ์ครูแนะแนวตามโครงสร้าง	โรงเรียนธรรมราช
2551	14.00 น.	ชี้ท	ศึกษา

6. การสัมภาษณ์ครูเสริมวิชาการตามกรอบแนวคิดแบบชี้ท ซึ่งดำเนินการสัมภาษณ์ 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 สัมภาษณ์ครูเสริมวิชาการโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ครั้งที่ 2 สัมภาษณ์ครูเสริมวิชาการโรงเรียนธรรมราชศึกษา

ตาราง 5 การสัมภาษณ์ครูเสริมวิชาการ ตามโครงสร้างชี้ท

วัน/เดือน/ปี	เวลา	กิจกรรม	สถานที่
1 กันยายน	14.00 น. –	สัมภาษณ์ครูเสริมวิชาการตาม	โรงเรียนยุพราช
2551	15.00 น.	โครงสร้างชี้ท	วิทยาลัย
2 กันยายน	13.00 น. –	สัมภาษณ์ครูเสริมวิชาการตาม	โรงเรียนธรรมราช
2551	14.00 น.	โครงสร้างชี้ท	ศึกษา

7. การสัมภาษณ์หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ตามโครงสร้างชี้ท ซึ่งดำเนินการสัมภาษณ์ 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 สัมภาษณ์หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ครั้งที่ 2 สัมภาษณ์หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการโรงเรียนธรรมราชศึกษา

ตาราง 6 การสัมภาษณ์หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ตามโครงสร้างซีท

วัน/เดือน/ปี	เวลา	กิจกรรม	สถานที่
8 กันยายน 2551	10.30 น. – 12.00 น.	สัมภาษณ์หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ตามโครงสร้างซีท	โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
25 กุมภาพันธ์ 2552	13.00 น. – 14.30 น.	สัมภาษณ์หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ โรงเรียนธรรมราชศึกษา ตามโครงสร้างซีท	โรงเรียนธรรมราชศึกษา

8. การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาตามโครงสร้างซีท ซึ่งดำเนินการสัมภาษณ์ 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ครั้งที่ 2 สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนธรรมราชวิทยาลัย

ตาราง 7 การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ตามโครงสร้างซีท

วัน/เดือน/ปี	เวลา	กิจกรรม	สถานที่
10 กันยายน 2551	10.00 น. – 12.00 น.	สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ตามโครงสร้างซีท	โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
12 กันยายน 2551	10.30 น. – 12.00 น.	สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนธรรมราชศึกษา ตามโครงสร้างซีท	โรงเรียนธรรมราชศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์นั้นเป็นข้อมูลภายใต้กรอบโครงสร้างซีท ในการศึกษา ได้นำมาวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตามโครงสร้างซีท
2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ครูแนะแนว ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น เกี่ยวกับสภาพและการบริหารจัดการตามโครงสร้างซีท สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นระดับ

มัธยมศึกษาตอนปลาย โดยนำข้อมูลที่ได้ดังกล่าวมาเรียบเรียงเป็นหมวดหมู่และเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถาม เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ภายใต้โครงสร้างซีท ในการศึกษา ได้นำมาวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามครูผู้สอน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยม สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น ตามแนวทางบริหารจัดการตามโครงสร้างซีท ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert (อ้างในบุญชม ศรีสะอาด, 2543, หน้า 163) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบการบรรยาย ได้กำหนดค่าคะแนนและการแปลความหมายไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน โรงเรียนเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นระดับมัธยม ตามรูปแบบการบริหารจัดการตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ประกอบการบรรยาย

2. ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามนักเรียนทั่วไปในโรงเรียนเรียนร่วม

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 สภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น ตามแนวทางบริหารจัดการตามโครงสร้างซีท ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ และค่าเฉลี่ย และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบการบรรยาย ตามที่ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าร้อยละไว้ดังนี้

ค่าร้อยละ 80 – 100	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับมากที่สุด
ค่าร้อยละ 70 – 79.99	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับมาก
ค่าร้อยละ 60 – 69.99	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับปานกลาง
ค่าร้อยละ 50 – 59.99	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับน้อย
ค่าร้อยละ 0 – 49.99	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด